

100 година od poгибије првог српског пилота
- наредника Михаила Петровића 1913 - 2013.

ВАЗДУХОПЛОВНИ

Издаје: Удружење пензионисаних војних летача
и пагобранаца Србије. ЗЕМУН, Штросмајерова број 1

БИЛТЕН

Број 13, јануар 2013. године

ДАН 252. ЕСКАДРИЛЕ

Припадници 252. школско тренажне авијацијске ескадриле у свечаном строју за Дан јединице

Припадници 252. школско-тренажне авијацијске ескадриле из састава 204. ваздухопловне бригаде на аеродрому Батајница свечано су обележили свој Дан јединице - 17. јануар. Тај дан су припадници легендарне "252" - познате и под називом "Курјаци са Ушћа", пригрили као свој празник још пре две деценије, да би пре деценију и формално почео да егзистира као дан јединице.

Традиционално, 16. јануара одржана је помен у цркви Рујици на Београдској тврђави.

Свечани строј јединице, уз присуство команданта 204. ваздухопловне бригаде, бригадног генерала Предрага Бандића, ветерана јединице и гостију, одржан је 17. јануара. Том приликом најбољим појединцима уручена су признања и награде.

Дружење је настављено у Клубу Удружења пилота "Курјаци са Ушћа" на броду, популарном састајалишту ваздухопловаца у Београду.

Генерал Предраг Бандић, командант 204. ваздухопловне бригаде са награђеним старешинама из 252. ескадриле

ГОДИШЊИЦА ПРВЕ СРПСКЕ ЕСКАДРИЛЕ

Представници Удружења пилота "Курјаци са Ушћа" и УПВЛПС испред споменика Бранку Вукосављевићу

У оквиру активности на неговању ваздухопловних традиција и обележавања Века српске авијације, представници Удружења пилота "Курјаци са Ушћа" и Удружења пензионисаних војних летача и пагобранаца Србије 17. јануара изашли су на Ново гробље у Београду и положили цвеће на гроб мајора Бранка Вукосављевића.

Повод је била 95. годишњице формирања Прве српске ескадриле на Солунском фронту 1918. године која обележава херојски васкрс српске авијатике.

Мајор Бранко Вукосављевић постао је летач у Трећој класи српских пилота 1916. године у Француској. Био је први командир Њепорског одељења и Прве српске ескадриле нашег ваздухопловства на Солунском фронту. Потом командант Ваздухопловне команде у Новом Саду и Ваздухопловства Краљевине СХС. Трагично је изубио живот у ваздухопловном удесу на аеродрому Нови Сад 19. јуна 1919. године.

Припадници 252. штае и Удружења пилота "Курјаци са Ушћа" у цркви Рујица 16. јануара 2013. године

РУКОПОЛОЖЕНИ КАНДИДАТИ ЗА ВОЈНЕ СВЕШТЕНИКЕ У ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

У оквиру процедуре за пријем официра у верској служби, са циљем стицања богослужбене праксе, у новосадској Успенској цркви и манастиру Ковил рукоположени су први кандидати за војне свештенике, 9. јануара 2013. године. Током литургије коју је у новосадској Успенској цркви, уз саслужење архимандрита Јована (Радосављевића), свештеника и ђакона из Новог Сада, служио епископ бачки Иринеј, ђакон Ђорђе Стојисављевић, кандидат за војног свештеника, рукоположен је у презвитерски чин. Уз саслужење свештенства и монаштва, у манастиру Ковил литургију служио епископ јегарски Порфирије, који је Селимира Вагића, будућег војног свештеника, рукоположио у чин ђакона. Како су до сада успешно прошли све предвиђене физичке, психолошке, здравствене и безбедносне провере, након рукоположења кандидате очекује једномесечни период обуке на ВА за официре верске службе и након тога пријем у професионалну војну службу.

У касарнама Војске Србије већ су одабране просторије које ће бити преуређене у богослужбене просторе да би свештеници и верски службеници, одмах по пријему, могли почети службу. У овој фази увођења верске службе, Војсци Србије потребно је 13 свештеника православне цркве и по један имам и капелан.

Указом председника Републике Србије на дужности начелника Управе за људске ресурсе постављен је генерал-мајор Слађан Ђорђевић (досадашњи начелник Управе за кадрове Сектора за људске ресурсе МО), уместо досадашњег начелника пуковника Петра Бошковића

НАБАВИТЕ КЊИГУ "ВЕК СРПСКЕ АВИЈАЦИЈЕ"

Поводом 100. годишњице српског војног ваздухопловства 1912-2012. године, Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије издало је књигу "ВЕК СРПСКЕ АВИЈАЦИЈЕ".

Аутор књиге је Мр Златомир Грујић, пуковник у пензији. Рецензенти су били Мр Видосав Ковачевић, генерал-мајор у пензији и Војислав Стојановић, потпуковник у пензији. На 180 страна у књизи је приказан развој српског војног ваздухопловства и ПВО од настанка до данашњих дана.

Књигу можете резервисати преко телефона: 011-3074-607,

или у просторијама удружења уторком од 10.00 до 12.00 часова или средом од 17.00 до 18.00 часова.

СЕЋАЊЕ НА ЕДВАРДА РУСИЈАНА

Поводом 102 године од погибје Едварда Русијана 9. јануара 1911. године под зидинама Београдске тврђаве, представници амбасаде Словеније, УПВЛПС, УП "Курјаци са Ушћа" и ВСС, положили су цвеће испред споменика у Доњем граду.

Едвард Русијан је у жаркој жељи да у Београду прикаже могућности свога авиоплана, полетео упркос лошим временским условима и јакој кошави. Тај херојски подвиг трагично се завршио његовом погибјом.

Родна Словенија и ваздухопловци Србије и Београд никад нису заборавили Едварда Русијана и са пијететом се односе према његовом делу и његовом споменику - и на Калемегдану и на Новом гробљу.

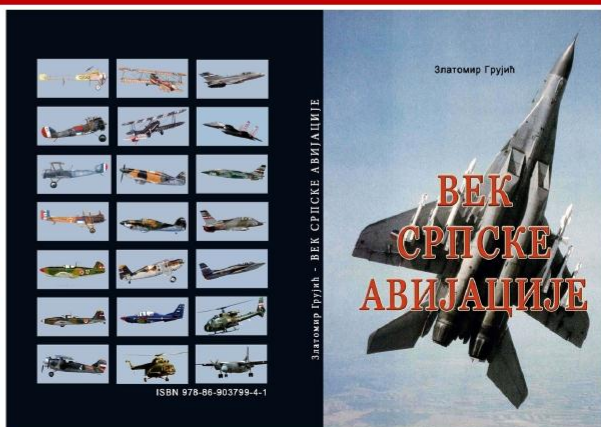

Представници Словеније, ВСС и пилотских удружења испред споменика Едварду Русијану у Доњем граду Београдске тврђаве

АКЦИЈА ДОБРОВОЉНОГ ДАВАЊА КРВИ НА АЕРОДРОМУ „ЛАЋЕВЦИ“

Команда 98. ваздухопловне бригаде и Институт за трансфузиологију ВМА организовали су, у сарадњи са Црвеним крстом из Краљева, акцију добровољног давања крви на аеродрому „Лаћевци“. За потребе ВМА, припадници 98. ваздухопловне бригаде и активисти Црвеног крста града Краљева – из Електропривреде Србије, Електромонтаже, МУП-а и Црвеног крста, прикупили су 25 литара драгоцене течности.

Организовано давање крви на аеродрому „Лаћевци“ реализује се четири пута годишње, а ово је први пут да се акцији придружила нека цивилна организација.

ПРВИ СРПСКИ АВИОНИ (10)

"Доранд AP 1 A2"

Први је француски модерни извиђач и бомбардер уведен у ескадриле "Српске авијатике" на Солунском фронту у зиму 1918. године. То је био двосед са мотором од 190 КС (140 KW). Имао је размах крила 13,27 м, површину крила 50,36 м², а дужину трупа 9,14 м. Празан је имао масу 810, а максимално 1.247 кг. До висине 2.000 м пењао је за 11 минута, плафон лета му је био 5.500 м, у ваздуху је остајао 3 сата. Био је наоружан са 1 синхронизованим и 1 обичним митраљезом, а могао је да носи и 82 кг бомби.

"Ханриот Соп 1 A2"

Коришћен је у Српској авијацији на Солуском фронту, као ловац, у "Њепорском одељењу". У једној ваздушној борби летећи на њему је рањен Брако Вукосављевић. То је био извиђач двосед са мотором од 130 КС (96 KW), са размахом крила 10,15 м, површином крила 32,50 м² и дужине трупа 7,70 м. Празан је био тежак 595 кг, а максимално 936 кг. Постизао је брзину од 153 км/ч. До висине 2.000 м пењао је за 11 минута. Плафон му је био 3.960 м, а у ваздуху је могао да остане 4 сата. Био је наоружан са 1 синхронизованим митраљезом, а могао је да носи још један митраљез и 60 кг бомби.

"Воисин 3 ЛА"

Коришћен је сво време рата. Био је наоружан искључиво топом. Авион је био нестабилан, те су на њему морали да лете искусни летачи. То је био бомбардер, двосед, са мотором од 120 КС (88 KW). Празан је био тежак 800, а максимално 1.250 кг. Имао је распон крила од 14,75 м, површину 42 м², труп дужине 9,50 м. Брзина му је била 120 км/ч. До 2.000 м пењао је за 23 минута, плафон му је био 3.500 м, у ваздуху је остајао 4 сата. Поред топа, носио је 60 кг бомби.

ПРВИ СРПСКИ ЛЕТАЧИ (11)

ПРВА КЛАСА ИЗВИЂАЧА

Са реорганизацијом војске, а у циљу кадровског ојачања, у Седесу код Солуна организована је обука 1. групе извиђача од 11.05 до 04.08. 1916. године. На школовању су били:

1. Антић Ж. Александар, погинуо на задатку 05.09.1917. године код села Градско.
2. Благојевић Александар.
3. Ђурић Ђ. Душан, враћен у јединицу
4. Хођера В. Светислав.
5. Јањовић Ј. Вучета.
6. Јовановић Радован.
7. Мирковић Петар, после Бранка Вукосављевића командант Ваздухопловне команде до оставке 20.03.1921. године
8. Обреновић Ст. Божидар, враћен у јединицу.
9. Петровић С. Живорад, погинуо на Алпима 27.08.1927. године, као командант Првог бомбардерског пука у Новом Саду.
10. Плећевић Драгомир.
11. Поповић В. Светолик.
12. Протић С. Светислав.
13. Ристић Г. Лука, погинуо на задатку 17.12. 1916. године, Вертекоп.
14. Ристић В. Риста, умро у Вертекопу 01.11. 1916. године.
15. Сондермајер Р. Тадија, постао пилот.
16. Стојановић П. Милутин, погинуо 07.01. 1926. године
17. Талић Александар, умро 1918. године у Чачку.
18. Томић Радивоје.
19. Вељковић Ј. Драгомир.
20. Жикић Л. Никола

Петар Мирковић

Живорад Петровић

Драгомир Плећевић

По завршетку обуке распоређени су:

У ескадрилу Но87 Врховне команде: Благојевић Александар, Мирковић Петар, Плећевић Драгомир и Томић Радивоје.

У ескадрилу Ф.82 Друге армије: Антић Александар, Ђурић Душан, Ристић Риста, Сондермајер Тадија, Талић Александар и Жикић Никола.

У ескадрилу Ф.98 Прве армије: Хођера Светислав, Обреновић Божидар, Петровић Живорад, Поповић Светолик и Ристић Лука.

У ескадрилу Ф.99 Треће армије: Јањевић Вучета, Јовановић Радован, Протић Светислав, Стојановић Милутин и Вељковић Драгомир.

Александар Антић

М. Стојановић

С. Хођера

Риста Ристић

В. Јањовић

Никола Жикић

Св. Прокић

Т. Сондермајер

Блокиран авион са 1,5 тона злата

Авион турске компаније УЛС који превози тону и по златних полуга блокиран је од уторка на међународном аеродрому у Истанбулу.

"Ербас А300" на лету између Гане и Дубаија је усмерен на аеродром Ататурк због проблема с горивом, прецизирао је информативни канал CNN-Турк. Када је уочено да недостају неки документи, авион је блокиран, а терет запечаћен. (06. Јан.2013)

У САД авион пао на кућу: троје погинулих

У америчкој држави Флорида, авион се срушио на приватну кућу. Према информацијама локалних власти, погинуле су три особе – пилот и два путника која су се налазила у авиону. Несрећа се догодила у приморском граду Палм Коуст. Пилот авиона, који је летео до Тенесија, саопштио је диспечерима да постоји техничка грешка у авиону и да мења курс на Палм Коуст, како би принудно слетео. Међутим, авион није успео да слети на писту. (05.01.2013)

Кинески авион се приближио спорним острвима са Јапаном

Борбени авиони ваздушних снага одбране Јапана данас су понови полетели у ваздух, као одговор на приближавање авиона Кине ваздушном пространству над острвима Сенкаку (кинески назив Диаоју).

Територијални спор између Кине и Јапана, око тога коме припадају острва Сенкаку (Диаоју), погоршао се када су јапанске власти купиле од приватног власника три од пет острва архипелага. (05.01.2013)

Пијане путнице 'спустиле' авион

Авион компаније Бритиш ервејз на линији Лондон-Тунис морао је да скрене са путање и принудно слети због понашања две пијане путнице! Како пише британски таблоид Сан, авион је 31. децембра непланирано слетео на аеродром у Лиону, у Француској, због понашања две жене, старе 43 и 50 година које су покушале да на силу уђу у пилотску кабину, вређале чланове посаде и пушиле у тоалету.

Власти аеродрома Сент Егзипери у Лиону изјавиле су за АФП да је авион скренуо са лета да би избацио две путнице и да је сат и по касније наставио путовање за Тунис. Две жене су провеле новогодишњу ноћ иза решетака, а сутрадан, када су се отрезниле, враћене су у Велику Британију. (05.01.2013)

Боинг током 2012. испоручио 601 авион

Компанија "Боинг" саопштила је да је прошле године испоручила 601 авион, чиме се по производњи авиона приближила компанији Ербас (Airbus). "Ербас" је по броју испорука био испред "Боинга" претходних неколико година, али је америчка компанија, после одлагања, почела да производи нов авион боинг 787 и обновљени 747.

"Боинг" је саопштио да је примио наруџбине за 1.203 комерцијална млазњака. Такође постоји велика заинтересованост за обновљени боинг 737, чија ће испорука почети 2017. године. "Ербас" још није објавио податке о својим поруџбинама и испорукама за целу

2012. годину. До новембра је резервисано 585 авиона и испоручено 516. (03.01.2013)

Нестао авион са директором модне куће Мисони

Директор италијанске модне куће Мисони, Виторио Мисони и 5 особа који су били с њима у малом приватном авиону нестали су у Венецији. Авион је нестао са радара убрзо по полетању са острва Лос Рокос, а требало је да допутује у Каракас који је само 140 км удаљен од тог острва.

Виторио Мисони је најстарији син оснивача компаније Отавија који, иако има 91 годину, и даље активно учествује у породичном бизнису. Мисони је једна од најпознатијих италијанских модних кућа ван Италије. Позната је по производњи џемпера. (05. 01. 2013)

У Украјини полицији пао хеликоптер

У удесу хеликоптера МИ-8 украјинског МУП-а на аеродрому Александрија у области Кировограда, погинуло је пет људи, јавио је Итар-Тасс. У саопштењу украјинске полиције наведено је да је хеликоптер по полетању почео изненада да се спушта и срушио се из сада неутврђених разлога. У несрећи су погинула три члана посада хеликоптера и двоје од техничког особља на аеродрому. Истражни органи раде на расветљавању узрока несреће. (25. 12.2012)

Срушио се хеликоптер, седам погинулих

Седам особа погинуло је у паду хеликоптера у перуанском делу Амазона, објавили су званичници. CORPAC, перуанска агенција за авио превоз, преноси да је власник хеликоптера локална подружница америчке компаније Columbia Helicopters. Та компанија позната је по летелицама за превоз тешког терета које је користе код сече шума или вађења нафте. У хеликоптеру су била петорица америчких држављана и два Перуанца. Локални медији преносе да су погинули радили за Petrominerales Ltd, канадску компанију која се бави искориштавањем нафте у Латинској Америци. (08.01.2013)

Срушио се хеликоптер у Нигерији

Хеликоптер нигеријске морнарице срушио се на југу земље, а у несрећи су погинули гувернер једне нигеријске државе и још пет особа, у држави Бајелса, у делти реке Нигер. У несрећи је страдао и бивши саветник за националну безбедност генерал Ендрју Азизи. Хеликоптер морнарице полетео је из села Окороба из државе Бајелса, где су званичници присуствовали сахрани оца председниковог помоћника. Авионске несреће су честе у Нигерији, упркос напорима на побољшању ваздухопловне безбедности претходних година. Када се у јуну путнички авион срушио у околини Лагоса, погинуло је 153 путника и 10 особа на земљи. То је била највећа авионска несрећа у Нигерији у готово две деценије. (15.12.2012)

У Јужном Судану оборен хеликоптер УН

Војска Јужног Судана оборила је у држави Јонглеи хеликоптер мировних снага УН и усмртила сва четири члана посаде. Хеликоптер Ми-8 оборен на истоку државе Јонглеи, за време мисије извиђања. Летелица у време пада налазила у подручју у којем су побуњеници веома активни. Русија је раније ове године рекла да ће повући своје хеликоптере и особље у оквиру мисије УН у Јужном Судану због напада на хеликоптере светске организације у тој земљи. Мисија УН у Јужном Судану (УНМИШ) формирана је пошто се Јужни Судан одвојио од Судана у јулу 2011. године, шест месеци након референдума који је договорен у оквиру мировног споразума из 2005. године. (21. 12. 2012)

"Ваздухопловни билтен" излази једном месечно. Примерци су бесплатни за чланове УПВЛПС. Текстове одабрао, написао - приредио, уредио и припремио за штампу Златомир Грујић.
E-mail: zlgurjic@gmail.com